

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ

บทคัดย่อภาษาไทย

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

สารบัญแผนภูมิ

สารบัญแผนที่

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 ขอบเขตการศึกษา	4
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะในการศึกษา	6

บทที่ 2 แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 7

2.1 แนวคิดศักยภาพของชุมชน	7
2.2 แนวคิดความเข้มแข็งของชุมชน	16
2.3 แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน	23
2.4 แนวคิดการจัดการทรัพยากรกรารท่องเที่ยว	28
2.5 แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	33
2.6 การจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนโดยชุมชน	39
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
2.8 กรอบแนวคิดในการศึกษา	54

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 ประเมินวิธีวิจัย	56
3.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล	56
3.2 ประชากรและผู้ให้ข้อมูลหลัก	57
3.3 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการศึกษา	59
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	62
3.5 การตรวจสอบข้อมูล	66
3.6 การวิเคราะห์และแปลงข้อมูล	67
บทที่ 4 ผลการศึกษา	70
4.1 บริบทของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว	71
4.1.1 ประวัติความเป็นมาของชุมชน	71
4.1.2 ลักษณะทางภาษาพ้องพิ้นที่ชุมชน	73
4.1.3 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	79
4.1.4 โครงสร้างทางเศรษฐกิจของชุมชน	90
4.1.5 โครงสร้างทางสังคมของชุมชน	96
4.1.6 โครงสร้างทางวัฒนธรรมของชุมชน	107
4.1.7 ทรัพยากรการท่องเที่ยวของชุมชน	121
4.2 กระบวนการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชน	136
4.2.1 การดำเนินการท่องเที่ยวของชุมชน ใกล้บ้านคนมูด	136
4.2.2 รูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยว	141
4.2.3 การจัดการด้านตลาด การประชาสัมพันธ์ และนักท่องเที่ยว	144
4.2.4 สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ	147
4.2.5 การบริหารจัดการท่องเที่ยว	152
4.2.6 ความคิดเห็นและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	160
4.3 วิเคราะห์ศักยภาพของชุมชนในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	172
4.3.1 วิเคราะห์ศักยภาพทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว	172
4.3.2 วิเคราะห์ศักยภาพการจัดการของชุมชน	187

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๕ สรุปผลการวิจัย อกิจกรรม และข้อเสนอแนะ	203
5.1 สรุปผลการศึกษา	204
5.2 การอภิปรายผล	209
5.3 ข้อเสนอแนะ	218
บรรณานุกรม	220
ภาคผนวก	233
ภาคผนวก ก	234
ดัชนีชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน	235
ดัชนีชี้วัดการมีส่วนร่วม	236
แบบสอบถามนักท่องเที่ยว	237
ภาคผนวก ข	243
รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเสวนาภถุ่มองค์กรการท่องเที่ยว	244
ภาพการประชุมเสวนาภถุ่มองค์กรการท่องเที่ยว	245
ภาพการรวมกลุ่มองค์กรต่างๆ ในชุมชน ใกล้บ้านค่อนมูล	246
ภาคผนวก ค	247
แผ่นพับประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน	248
ประวัติผู้เขียน	250

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 ระดับของการมีส่วนร่วม	26
ตารางที่ 3.1 แสดงช่วงคะแนนเฉลี่ยและการแปลความหมายข้อมูล	69
ตารางที่ 4.1 โครงสร้างประชากรชุมชนไทยลื้อบ้านดอนมูด	96
ตารางที่ 4.2 ข้อจำกัดในการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวของชุมชนไทยลื้อบ้านดอนมูด	159
ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล	161
ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามแหล่งท่องเที่ยว	162
ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามวัฒนธรรม/แรงจูงใจในการเดินทาง	163
ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามลักษณะการเดินทาง	164
ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามลักษณะการพักค้างคืน	165
ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สนใจ	165
ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวด้านภาษาภาพและถึงเวลาดื่มน้ำของชุมชน	166
ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน	167
ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน	168
ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการบริการที่ได้รับด้านต่างๆ	168
ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชน	169
ตารางที่ 4.14 ระดับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว 5 ระดับ	180

สารบัญภาค

	หน้า
ภาคที่ 4.1 วิเคราะห์ของชาวบ้านที่อาศัยแม่น้ำน่านเป็นแหล่งอาหาร	82
ภาคที่ 4.2 ทางส่งน้ำจากบนเหนือม่องฝายไหลสู่พื้นที่เกษตรกรรมของชาวบ้าน	84
ภาคที่ 4.3 การเรียนรู้จากห้องเรียนธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชาวชน	105
ภาคที่ 4.4 บ้านไทยแบบดั้งเดิมของชาวบ้านที่ยังคงเหลืออยู่ในปัจจุบัน	109
ภาคที่ 4.5 การแต่งกายของเด็กและผู้อาชูโถในวันประกอบพิธีกรรมของชุมชน	110
ภาคที่ 4.6 การเล่นสะบ้ายของผู้อาชูโถชาวไทยแบบบ้านคอนมูล	114
ภาคที่ 4.7 การประดับตกแต่งหอเทวคาหรือหอพีของชาวไทยแบบบ้านคอนมูล	120
ภาคที่ 4.8 สะพานแขวนสลิงข้ามแม่น้ำน่านไปสู่พื้นที่การเกษตรของชุมชน	122
ภาคที่ 4.9 แหล่งอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำในพื้นที่ชุมชนไทยแบบบ้านคอนมูล	124
ภาคที่ 4.10 การศึกษาดุจงานขององค์กรชุมชนในพื้นที่แปลงปลูกพืชไม้ป่าพื้นบ้าน	126
ภาคที่ 4.11 การรวมตัวของคนชาวไทยแบบบ้านคอนมูลในพิธีกรรมบวงสรวง	128
ดวงวิญญาณเจ้าหลวงเมืองล้า	
ภาคที่ 4.12 การแสดงฟ้อนรำไทยของเยาวชนในพิธีบวงสรวง	129
ดวงวิญญาณเจ้าหลวงศ์เมืองล้า	
ภาคที่ 4.13 บ้านไทยแบบดั้งเดิมที่จัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	130
ภาคที่ 4.14 วัดไหล่อบ้านคอนมูลสร้างแบบพื้นบ้านไทย	131
ภาคที่ 4.15 ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกและงานหัตถกรรมพื้นบ้านของชุมชน	133
ภาคที่ 4.16 การจัดที่พักแบบไทยไว้รองรับนักท่องเที่ยว	148
ภาคที่ 4.17 การจัดเตียงอาหารพื้นบ้านแบบขัน โถกบริการนักท่องเที่ยว	149
ภาคที่ 4.18 การต้มน้ำดื่มน้ำมนุษน้ำพื้นบ้านไว้ต้อนรับนักท่องเที่ยว	150

All rights reserved

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 2.1 องค์ประกอบที่สำคัญของศักยภาพองค์กรชาวบ้าน	10
แผนภูมิที่ 2.2 ทุนทางสังคมลักษณะใหม่	12
แผนภูมิที่ 2.3 กระบวนการพัฒนาศักยภาพ	15
แผนภูมิที่ 2.4 องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความเข้มแข็งของชุมชน	19
แผนภูมิที่ 2.5 องค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	37
แผนภูมิที่ 2.6 ระบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	39
แผนภูมิที่ 2.7 แนวคิดของการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนโดยชุมชน	44
แผนภูมิที่ 2.8 ครอบแนวคิดในการศึกษา	55
แผนภูมิที่ 4.1 โครงสร้างผู้นำชุมชนไทยลือบ้านดอนมูล	99
แผนภูมิที่ 4.2 โครงสร้างการปกครองของชุมชนไทยลือบ้านดอนมูล	100
แผนภูมิที่ 4.3 โครงสร้างองค์กรการท่องเที่ยวชุมชนไทยลือบ้านดอนมูล	154
แผนภูมิที่ 4.4 องค์ประกอบที่สำคัญของศักยภาพของชุมชนไทยลือบ้านดอนมูล ในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว	202

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright[©] by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญแผนที่

	หน้า
แผนที่ 4.1 แผนที่จังหวัดน่านแสดงพื้นที่ศึกษา	77
แผนที่ 4.2 แผนที่อำเภอท่าวังผาแสดงพื้นที่ศึกษา	78
แผนที่ 4.3 แผนที่ลุ่มน้ำหน่วยจัดการด้านน้ำสบสายการแสดงพื้นที่ศึกษา	89
แผนที่ 4.4 แผนที่ตำบลครีภูมิแสดงพื้นที่ศึกษา	98
แผนที่ 4.5 แสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่ยว ในชุมชนไทยลือบ้านตอนนูล	135
แผนที่ 4.6 แสดงแหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอท่าวังผา	179
แผนที่ 4.7 แสดงแหล่งท่องเที่ยวรอบวงจังหวัดน่านตอนเหนือ	183

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright[©] by Chiang Mai University
All rights reserved